

Ο ΤΕΤΡΑΠΛΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΕΝ ΤΑΙΣ ΗΝΩΜΕΝΑΙΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ὑ π ὀ

ΑΛΕΞ. ΛΟΒΕΡΔΟΥ

Ἡ εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος τῆς «Ἐπιθεωρήσεως Κοινωνικῆς καὶ Δημοσίας Οἰκονομικῆς» ἐκφρασθεῖσα εἰς ἄρθρον γνώμη τοῦ καθηγητοῦ κ. Ζολώτα περὶ τῆς ἀνάγκης συστάσεως «εἰδικοῦ ἐλεγκτικοῦ ὀργάνου, ἀποτελουμένου ἀπὸ ἀντιπροσώπων τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπεζῆς, τῶν λοιπῶν τραπεζῶν καὶ τῶν παραγωγικῶν ὑπουργείων, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἀνετίθετο ἡ ἐπίβλεψις τῶν τραπεζῶν διὰ τὴν τήρησιν τῆς προδιαγεγραμμένης πιστωτικῆς πολιτικῆς καὶ ἄλλων μέτρων», ἐμφανίζει ἐνώπιον τῆς Ἑλληνικῆς κοινῆς γνώμης ζήτημα ἐξαιρετικῆς σημασίας καὶ τὸ ὁποῖον μέχρις ὥρας ἴσως δὲν ἔτυχεν ἐν Ἑλλάδι τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ μελέτης.

Τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Ζολώτα ἀποθλέπον ἀρχικῶς εἰς τὴν ἐξέτασιν «προβλημάτων ἐργασίας καὶ κεφαλαίου εἰς περίοδον πολεμικῶν ἀνωμαλιῶν» ἀκροθιγῶς βεβαίως ἄπτεται τοῦ ζητήματος τούτου, τὸ ὁποῖον οὕτω ἐν γενικῷ ὑποτίτλω ἐμφανίζεται ὡς ζήτημα «ἀγορᾶς κεφαλαίου» ἐν τῇ πιστωτικῇ πολιτικῇ τοῦ τόπου.

Ἀπ' αὐτῆς τῆς πλευρᾶς τὸ ζήτημα ἐμφανίζεται πολὺπτυχον συνδεόμενον μὲ τὴν βαθυτέραν οἰκονομικὴν καὶ πιστωτικὴν τοῦ τόπου μορφολογίαν, ἐκδηλώσεις τῆς ὁποίας εἶναι ὁ ρυθμὸς τῶν ἐπενδύσεων καὶ ἀποταμιεύσεων ἐν Ἑλλάδι, τὸ χρονίως χαμηλὸν κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα καὶ τὸ ὕψος τῶν ἐπιτοκίων. Διευθυνομένη πιστωτικὴ πολιτικὴ, τὴν ὁποίαν ἴσως ὑπαινίσσεται ὁ καθηγητὴς κ. Ζολώτας, ἔχει ἀναμφισβητήτως μεγάλο περιθώριον δράσεως καὶ ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ παρακολουθῇται καὶ ὑπὸ παραλλήλου διευθυνομένης οἰκονομικῆς πολιτικῆς ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῶν ἀποταμιεύσεων. Αἱ ἀποταμιεύσεις καὶ αἱ ἐπενδύσεις παρουσιάζουν ὡς γνωστὸν συνάρτησιν, τὰ δύο σκέλη τῆς ὁποίας ἔχουν ἀμοιβαίας ἀλληλεπιδράσεις ἐξαρτωμένας οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀπολύτων μεγεθῶν των ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς «ἐλαστικότητος» αὐτῶν, συνέπεια τῆς ὁποίας εἶναι αἱ διαμορφώσεις τοῦ ὄγκου τῆς ἀπασχολήσεως, τῶν χρηματικῶν διαθεσιμοτήτων καὶ τῶν ἐπιτοκίων. Ὅσον μικροτέρα βεβαίως εἶναι ἡ «ἐλαστικότης» τῆς προσφορᾶς κεφαλαίων τόσοον μικροτέρα θὰ εἶναι καὶ ἡ «ἐλαστικότης»

τῆς ζητήσεως ἐργασίας. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἀλλὰ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς «ἐλαστικότητος», τῆς προσφορᾶς κεφαλαίων ἐπὶ τῆς «ἐλαστικότητος», τῆς ζητήσεως ἐργασίας ἐξαρτᾶται, ὡς φυσικόν, ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀποκλίσεως μεταξὺ τῆς «ἐλαστικότητος» τῆς ὑποκαταστάσεως (substitution) καὶ τῆς «ἐλαστικότητος» τῆς ζητήσεως ἐμπορευμάτων. Ἡ ἐξάρτησις αὕτη εἶναι οὕτω κατ' εὐθείαν ἀνάλογος, ὥστε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο νὰ εἶναι μηδέν ὅταν αἱ δύο τελευταῖαι «ἐλαστικότητες» εἶναι ἴσαι.

Ὑπὸ τοιαύτην ἀλληλοσύνδεσιν ἐξεταζόμεναι αἱ ἀγοραὶ τῶν Ἑλληνικῶν κεφαλαίων καὶ ἐργασίας παρουσιάζουν προβλήματα, εἰς τὴν μελέτην τῶν ὁποίων τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Ζολώτα παρέχει εὐθὺς ἐθ' ἀρχῆς φωτεινὴν συμβολὴν ἐν τῇ ἐρευνῇ περιπτώσεων τῆς εἰς ἀνωμάλους περιόδους λειτουργίας τῶν δύο τούτων θεμελιωδῶν ἀγορῶν τῆς οἰκονομίας.

* * *

Πρὸ πάσης ὁμῶς ἀντιμετωπίσεως τοῦ ζητήματος τούτου, τὸ ὁποῖον βασικῶς παρουσιάζει τόσας ἀνεξερευνήτους εἰσέτι διὰ τὴν Ἑλληνικὴν οἰκονομίαν πλευράς, ὡς εἶναι ἡ μέτρησις τῶν φάσεων τῆς οἰκονομίας, ἡ ἐξάρτησις ἐκ τῶν ξένων κυκλικῶν διακυμάνσεων καὶ αἱ ἐντεῦθεν δυνατότητες τῆς κυβερνητικῆς ἐπὶ τῶν ἐπενδύσεων ἐπεμβάσεως, τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Ζολώτα προκαλεῖ ἀμέσως σήμερον σκέψεις καὶ ἐπὶ τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως ἐν Ἑλλάδι ἐνὸς ἀμεσώτερου ἔξωθεν ἐλέγχου τῆς καθόλου ἐσωτερικῆς τρόπον τινὰ τῶν Τραπεζῶν λειτουργίας καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου αἱ Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι ἔχουν σημειώσει ἀπὸ δεκαετηρίδαν ζηλευτὰς ἐπιδόσεις.

Ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως ἴσως εἶναι χρήσιμοι πληροφορίαι τινες ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ τῶν λειτουργιῶν τοῦ θεσμοῦ τούτου ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτεῖαις τὰς ὁποίας ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας εἶχε τὴν τιμὴν ἐν τῇ πολυτίμῳ εὐκαιρίᾳ τῆς ὑποτροφίας Rockefeller νὰ μελετήσῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς.

Τὸ τραπεζιτικὸν σύστημα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἔχει ἱστορικὴν βαθμιαίαν διαμόρφωσιν, αἱ λεπτομέρειαι τῆς ὁποίας ἐκφεύγουν τῶν ὁρίων τοῦ παρόντος σημειώματος. Διὰ τὴν κατανόησιν ἀπλῶς τοῦ πολυμεροῦς ἐν ἰσχύϊ σήμερον τραπεζιτικοῦ ἐλέγχου, δεόν νὰ σημειωθῇ ὅτι αἱ τράπεζαι ἐνταῦθα ἐν τῷ συνόλῳ των διαφέρουν τῶν Εὐρωπαϊκῶν κατὰ νομικὴν ὑπόστασιν καὶ οἰκονομικὴν ἐξάρτησιν. Οὕτω εἰς τὰς 48 πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς λειτουργοῦν Τράπεζαι «Πολιτειακαὶ» (State Banks) λαμβάνουσαι τὸν καταστατικὸν των χάρτην ἐκ τῶν νόμων ἐκάστης πολιτείας καὶ διαφέρουσαι κατὰ ταῦτα πρὸς ἀλλήλας. Κατόπιν σπουδαιότεραι ἔρχονται

Τράπεζαι «Ἐθνικάι» (National Banks) λαμβάνουσαι τὸν καταστατικὸν των χάρτην ἐκ τοῦ Κράτους τῶν Ἡν. Πολιτειῶν ὡς κεντρικῆς ἐξουσίας ἐξ οὗ παλαιότερον ἠρύοντο τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδόσεως τραπεζογραμματίων καὶ κατὰ ταῦτα ὑπαγόμεναι εἰς ἐνιαίαν διοικητικὴν διάκρισιν. Ὑπεράνω τῶν δύο τούτων κατηγοριῶν ἴσταται τὸ ἀπὸ τοῦ 1914 λειτουργοῦν σύστημα τῶν δώδεκα Ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν (Federal Reserve Banks) ἐδρευουσῶν εἰς ἰσάριθμα διαμερίσματα, εἰς ἃ ἔχει διαιρεθῇ τὸ Κράτος μὲ ἕδραν τὴν πρωτεύουσαν Washington, ἔνθα ἐδρεύει τὸ ἑπταμελὲς Συμβούλιον τῆς Διοικήσεως των (Federal Reserve Board) ἐκλεγόμενον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ ἐπικυρούμενον ὑπὸ τῆς Συγκλήτου διὰ δεκατέσσερα ἔτη. Ἐκάστη Ἐκδοτικὴ Τράπεζα ἔχει ἀνεξάρτητον νομικὴν ὑπόστασιν, ἀνεξάρτητον ἐσωτερικὴν διοίκησιν καὶ ἀνεξάρτητα ἰδρυτικὰ κεφάλαια, τῶν ὁποίων ἀποκλειστικοὶ μέτοχοι εἶναι ὑποχρεωτικῶς μὲν αἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ ἐκάστης Ἐκδοτικῆς Τραπεζῆς «Ἐθνικάι Τράπεζαι», προαιρετικῶς δὲ αἱ γενόμεναι δεκταὶ κατ' ἐκλογὴν Πολιτειακαὶ Τράπεζαι (member banks). Τὸ ἐν Washington Federal Reserve Board διορίζει εἰς ἐκάστην τῶν Ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν τρεῖς ἐκ τῶν ἐννέα συμβούλων ὁ εἰς τῶν ὁποίων εἶναι Διοικητής, οἱ δὲ ὑπόλοιποι ἐξ ἐκλέγονται ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν member banks χωριζομένων εἰς τρεῖς κατηγορίας. Αἱ διοικήσεις ἤδη τῶν Ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν συνερχόμεναι περιοδικῶς εἰς ἴδιον σῶμα ἔχουν καὶ παράλληλον πρὸς τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον ἐξουσίαν. Ὁ θεσμὸς τῶν γενικῶν συνελεύσεων τῶν μετόχων δὲν ὑπάρχει διὰ τὰς Ἐκδοτικὰς Τραπεζὰς. Τὰ κέρδη δὲ καταστατικῶς διανέμονται εἰς μέρος 6 %, εἰς συμμετοχὴν Δημοσίου καὶ εἰς ἀποθεματικά. Ὁ τύπος οὗτος τῶν Ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν ἐξασφαλίζει πλήρη ἀνεξαρτησίαν, περιορισμὸν ἀποκλειστικῶς εἰς ἔργα Τραπεζῆς τῶν Τραπεζῶν ἐν κοινῷ συμφέροντι καὶ οὐχὶ ἀνταγωνισμῷ, συνεργασίαν μετὰ τῶν μετόχων - μελῶν ἰδρυμάτων, ἀποτελοῦν τὴν τελειοτέραν καὶ νεωτέραν μορφήν Ἐκδοτικῆς Τραπεζῆς.

Ἡ εἰς γενικὰς γραμμάς σκιαγράφησις αὕτη τοῦ Τραπεζιτικοῦ συστήματος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐξαντλῇ τὸ θέμα, προώρισται ἀπλῶς νὰ κατατοπίσῃ τὸν ἀναγνώστην διὰ τὴν κατανόησιν τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀπορρεόντων θεσμῶν ἐλέγχου.

* * *

Οἱ ἔλεγχοι οὗτοι εἶναι τεσσάρων εἰδῶν ἀσκούμενοι 1) ὑπὸ τῶν Ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν ἐπὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν μετόχων Τραπεζῶν. (Member banks). 2) ὑπὸ ἐκάστης τῶν 48 Πολιτειῶν ἐπὶ

τῶν ὑπ' αὐτάς «Πολιτειακῶν» Τραπεζῶν. 3) ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους ἐπὶ τῶν «Ἐθνικῶν» Τραπεζῶν καὶ 4) ὑπὸ τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὴν ἡσφαλισμένων Τραπεζῶν.

Α'.

Ὶλεγχος ὑπὸ ἐκάστης Ἐκδοτικῆς Τραπεζῆς ἐπὶ τῶν member banks.

Τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τούτου τὸ ἐκδοτικὸν ἴδρυμα ἀντλεῖ ἐκ τοῦ καταστατικοῦ Νόμου, ὅστις καθορίζει τὸ ποσὸν τῶν παρ' αὐτῇ καταθέσεων τῶν Ἐθνικῶν καὶ μελῶν Πολιτειακῶν Τραπεζῶν (member banks).

Ὁ ἔλεγχος οὗτος ἐνεργεῖται ὑπὸ συνεργείων προσωπικοῦ τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπεζῆς αἰφνιδιαστικῶς κατὰ περιόδους ἐξελέγχοντος τὸ κεντρικὸν καὶ τὰ ὑποκαταστήματα μιᾶς ἐκάστης τῶν member banks καὶ ἀποσκοπεῖ τὴν παρακολούθησιν τῆς τηρήσεως τῶν ὑποχρεώσεων των ὡς μελῶν - μετόχων τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπεζῆς, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐνεργητικὸν καὶ τὸ παθητικὸν των καὶ ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ ἀπὸ τῶν χορηγήσεων μέχρι καὶ τῶν ἐλαχίστων ἐξόδων διαχειρίσεως. Τὸ ἐλεγκτικὸν προσωπικὸν τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπεζῆς ἀποτελεῖ μόνιμον ἐν αὐτῇ διεύθυνσιν μὲ δικαιοδοσίαν ὅλα τὰ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ λειτουργοῦντα ὡς ἀνεξάρτητα κατὰ τοὺς τοπικοὺς τυχόν Νόμους Ἰδρύματα. Κύριαι δὲ δικαιοδοσίαι τούτου εἶναι.

1) Ὁ καθορισμὸς ἀνωτάτων ὀρίων ἐπιτοκίων, τὰ ὅποια αἱ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του Τράπεζαι δύνανται νὰ προσφέρουν εἰς τὰς καταθέσεις πρὸς ἀποφυγὴν ὀλιγίστου συναγωνισμοῦ.

2) Ἡ ἔγκρισις ἀδείας ἰδρύσεως εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὑποκαταστήματος ἢ αὐτοτελοῦς ἰδρύματος τῆς ὑπὸ ἔλεγχον Τραπεζῆς.

3) Ἡ ἔγκρισις διενεργείας ἐργασιῶν μὴ προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ των.

4) Πειθαρχικαὶ κυρώσεις δι' ἀπομακρύνσεως ἢ ἀλλαγῆς τῆς Διευθύνσεως ἢ ἀξιωματούχων τῆς Τραπεζῆς.

Β'.

Ὶλεγχος ὑπὸ ἐκάστης τῶν 48 Πολιτειῶν ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτάς «Πολιτειακῶν» Τραπεζῶν.

Ὁ ἔλεγχος οὗτος ἀφορᾷ ὅλας τὰς ἐν τῇ περιφερείᾳ ἐκάστης πολιτείας «Πολιτειακὰς» Τραπεζὰς (State Banks) ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν εἶναι ἢ ὄχι μέλη - μέτοχοι τῶν Ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν. Διενερ-

γεῖται ὑπὸ ἀνεξαρτήτου Πολιτειακοῦ Ὁργανισμοῦ (State Banking Department) — Ὑπουργεῖον Τραπεζῶν θὰ ἐλέγομεν ἐν Ἑλλάδι — τὸ ὁποῖον ἔχει ὑπὸ τὴν Δικαιοδοσίαν του εἰς ἑκάστην ἐκ τῶν σαράντα ὀκτὼ Πολιτειῶν χιλιάδας Τραπεζῶν λειτουργουσῶν κατὰ τοὺς Νόμους τῆς. Σπουδαιότερον κατὰ μέγεθος βεβαίως εἶναι τὸ ἐν τῇ Πολιτείᾳ τῆς Νέας Ὑόρκης λειτουργοῦν καὶ ἐν τῇ πόλει τῆς Νέας Ὑόρκης ἐδρεῦον τοιοῦτον Σῶμα Ἐλεγκτῶν, τὸ ὁποῖον ἔχει ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του τοὺς μεγαλειτέρους ἐν συγκρίσει μὲ τὰς ἄλλας Πολιτείας Τραπεζιτικούς κολοσσούς (Chase National Bank, National City Bank, Guaranty Trast Co κ.ἄ.τ.). Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἐλέγχου τούτου ἀντλεῖται ἐκ τοῦ ἐκασταχοῦ Πολιτειακοῦ Νόμου καὶ ὥς ἐκ τούτου δύναται νὰ εἶναι κατὰ πολιτείας διάφορας, εἰς τὰς γενικὰς ὁμῶς γραμμὰς συμπίπτει. Τὸ σύστημα ὁμῶς τοῦ ἐλέγχου, τουλάχιστον εἰς τὸν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Ὁργανισμόν, τὸν ὁποῖον εἶχα τὴν τιμὴν νὰ ἐπισκεφθῶ καὶ μελετήσω ἐκ τοῦ σύνεγγυς συστηματικώτερον, δὲν ἀφίσταται οὐσιωδῶς τοῦ ἀνωτέρου ἐκτεθέντος ἐλέγχου τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπεζῆς. Ἀνάλογον πολυπλήθες προσωπικόν, ἀνάλογοι κανόνες καὶ ἔντυποι ὁδηγίαι καὶ ἀνάλογοι αἰφνιδισμοὶ λαμβάνουν χώραν καὶ ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ τούτου μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ δικαιοδοσία ἐνταῦθα περιορίζεται μόνον ἐπὶ τῶν Πολιτειακῶν Τραπεζῶν ἔστω καὶ ἂν ὥς μέλη τοῦ Ἐκδοτικοῦ συστήματος ὑφίστανται καὶ ἐκεῖθεν ἔλεγχον καὶ μὲ μίαν εἰσέτι διαφορὰν ὅτι κατὰ Νόμον τὰς δαπάνας τοῦ ἐλέγχου καταβάλλουν αἱ ἐλεγχόμεναι Τράπεζαι βάσει λογαριασμοῦ ἀποστελλομένου αὐταῖς ἐκ τῶν ὑστέρων. Κυρία μέριμνα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ τούτου σώματος εἶναι ἡ αὐστηρὰ παρακολούθησις καὶ προφύλαξις τῶν καταθετῶν ἀπὸ ἀλογίστων ἐνεργειῶν τῶν Τραπεζῶν. Πρὸς τοῦτο ὁ ἔλεγχος εἰσχωρεῖ καὶ ἐνταῦθα μέχρι τῶν μικροτέρων λεπτομερειῶν ἐσωτερικῆς Διοικήσεως τῶν Τραπεζῶν μὲ πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν ἐπὶ τῶν διευθυντῶν των.

Γ'.

Ἐλεγχος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους ἐπὶ τῶν Ἐθνικῶν Τραπεζῶν.

Ὁ ἔλεγχος οὗτος ἔχει ἱστορικὴν σημασίαν. Χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν πρὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ συστήματος τῶν Ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν (Federal Reserve Banks) αἱ κατὰ τόπους Ἐθνικαὶ Τράπεζαι ἐξέδιδον τραπεζογραμμάτια. Καίτοι σήμερον ἡ λειτουργία αὕτη εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς τὰ Ἐκδοτικὰ Ἰδρύματα,

οὐχ' ἦττον αἱ Ἐθνικαὶ Τράπεζαι διατηροῦν τὸν τίτλον των καὶ ἄλλαι νέαι δύνανται νὰ τὸν ἀποκτήσουν, ἐξακολουθοῦν δὲ νὰ ὑφίστανται τὸν ἔλεγχον τοῦ Κράτους διενεργούμενον ὑπὸ τῆς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν Διευθύνσεως τοῦ Ἐλεγκτοῦ Κυκλοφορίας (Comptroller of the Currency). Ἡ Διεύθυνσις αὕτη, ὡς εὐνόητον, ἔχει πολυπληθὲς καὶ αὐτὴ κατηρτισμένον προσωπικὸν Ἐλεγκτῶν διεσκορπισμένων μονίμως εἰς ὅλας τὰς περιφερείας τῶν δώδεκα Ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν ὁποίων διενεργεῖται ὁ ἔλεγχος τῶν εἰς ἑκάστην περιφέρειαν λειτουργουσῶν Ἐθνικῶν Τραπεζῶν. Καίτοι ἡ πλευρὰ ἀπὸ τῆς ὁποίας διενεργεῖται ὁ ἔλεγχος οὗτος εἶναι ἱστορικῶς καὶ οἰκονομικῶς διάφορος ἀποβλέπουσα εἰς τὴν τήρησιν τῆς ρευστότητος τῶν ἰδρυμάτων τούτων οὐχ' ἦττον τὸ σύστημα τοῦ ἐλέγχου εἶναι περίπου ὅμοιον μὲ τὸ ὑπὸ τῶν Ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν ἀσκούμενον.

Δ'.

Ἐλεγχος τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἐταιρείας (Federal deposit Insurance Corporation).

Τελευταῖος καὶ νεώτερος χρονολογικῶς ἔλεγχος εἶναι ὁ ἔλεγχος οὗτος, εἰσαχθεὶς προσφάτως ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Roosevelt κατόπιν τῆς τελευταίας μεγάλης παγκοσμίου οἰκονομικῆς κρίσεως, καθ' ἣν εἶχον σημειωθῇ ὁμαδικαὶ πτωχεύσεις Τραπεζῶν. Ὁ ἔλεγχος οὗτος ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Federal Deposit Insurance Corporation ἐδρευούσης εἰς τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους Washington καὶ διαθετούσης καθ' ὅλην τὴν Ἀμερικὴν χιλιάδες ἐλεγκτῶν ἐπιφορτισμένων τὴν συστηματικὴν παρακολούθησιν τῶν εἰς τὸν ὀργανισμόν τοῦτον ἠσφαλισμένων Τραπεζῶν. Εἶναι τρόπον τινὰ ὀργανισμὸς δημοσίας ὠφελείας ἔχων σκοπὸν τὴν ἀσφάλισιν τῶν μέχρι \$ 5.000 καταθετῶν καί, ὡς εὐνόητον, ὁ ἔλεγχος στρέφεται κυρίως εἰς μέτρα προστασίας τῶν καταθέσεων· οὐχ' ἦττον ἡ δικαιοδοσία καὶ τὸ κῦρος καὶ τοῦ τεραστίου ὀργανισμοῦ τούτου εἶναι παμμέγιστα.

Ὡς καταφαίνεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὁ ἔλεγχος τῶν ἐνταῦθα Τραπεζῶν εἶναι πολλαπλοῦς. Ἐκτὸς τῶν Ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν, αἵτινες ὑφίστανται τὸν ἔλεγχον τοῦ Νόμου καὶ τῆς ἐν Washington κεντρικῆς ἐξουσίας τοῦ Federal Reserve Board, αἱ λοιπαὶ Τράπεζαι, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐσωτερικοῦ των σώματος ἐπιθεωρήσεως, τὸ ὁποῖον εἷς τινὰς ἐξ αὐτῶν ὡς τὴν National city Bank, ἣν ἰδιαίτερώς εἶχα τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρακολουθήσω, εἶναι πρότυπον ὀργανώσεως, ὑφίστανται περιοδικῶς ἐξωτερικὸν ἔλεγχον, αἱ μὲν Ἐθνικαὶ

Τράπεζαι τριπλοῦν τοιοῦτον (τῆς Ἐκδοτικῆς των Τραπεζῆς, τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Ἑταιρείας) αἱ δὲ πολιτειακαὶ ὑποχρεωτικῶς μὲν τὸν τοῦ πολιτειακοῦ τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Ἑταιρείας, ἐνδεχομένως δὲ τὸν τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπεζῆς ἐφόσον εἶναι μέλη της.

Πάντες ὅμως οἱ ἔλεγχοι οὗτοι συγκλίνουν εἰς μίαν προσπάθειαν περιφρουρήσεως κατ' ἀρχὴν τοῦ καταθέτου. Ὁ μέτοχος ἐν προκειμένῳ παρουσιάζεται ἐν δευτέρᾳ γραμμῇ διὰ τὴν προστασίαν τῆς ὁποίας ὑφίστανται, ἐκτὸς τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιθεωρησιακῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν public accountants, καὶ διάφοροι ἄλλοι ὁμοσπονδιακοὶ καὶ χρηματιστηριακοὶ ὀργανισμοί, ἡ περιγραφή τῶν ὁποίων δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα.

Τὸ σύστημα τοῦτο εἶναι φυσικὸν νὰ παρουσιάσῃ εἰς πολλὰ σημεῖα ἐπαναληπτικὰς ἐνοχλήσεις τῶν ἐλεγχομένων Τραπεζῶν καὶ διὰ τὸ σύνολον τῆς οἰκονομίας σπατάλην ἴσως ἐξόδων. Τοῦτο ὑπῆρξεν ἀντικείμενον προσφάτων συζητήσεων, εἰς ἃς ἔλαβον μέρος οἱ ἐκπρόσωποι καὶ τῶν τεσσάρων ἐλεγκτικῶν σωμάτων ἐν τῇ ἐρευνῇ τῆς τυχόν ὠφελιμότητος ἐνοποιήσεως ἂν ὅχι ὅλων, τουλάχιστον τινῶν ἐκ τῶν ἐλέγχων τούτων.

Ἡ ἄποψις ὅμως αὕτη φαίνεται μέχρις ὥρας μὴ τυγχάνουσα μεγάλης ὑποστηρίξεως λόγῳ τῶν μειονεκτημάτων τὰ ὁποῖα θὰ παρουσίαζε ἐνιαῖος ἔλεγχος, ὅστις πρὸς τοῖς ἄλλοις θὰ συνεκέντρωνεν δύναμιν ἢ ὁποία θεωρεῖται ἀντιπαθὴς καὶ μὴ συνάδουσα πρὸς τὸ δημοκρατικὸν πνεῦμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἀντὶ τούτου ἤρχισε μία ἐργασία ὁμοιομορφοποιήσεως τῶν ἐλέγχων τούτων διὰ καταστρώσεως κοινῶν ἐρωτημάτων, ἐντύπων καὶ καταστάσεων πρὸς εὐμεθοδεστέραν σύγκρισιν τῶν ἀποτελεσμάτων. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει καὶ ὥς ἔχει σήμερον ἀποτελεῖ τὴν πλέον προωδευμένην συνεργασίαν μεταξὺ Τραπεζιτικῶν Ἰδρυμάτων καὶ τῆς ἐλεγχούσης ἀρχῆς μὲ ἓνα κοινὸν σκοπόν, τὴν τήρησιν ὑγιῶν ἀρχῶν Τραπεζῆς ἐν τῇ συγχρόνῳ οἰκονομίᾳ. Ἴσως μίαν ἡμέραν ὁ ἔλεγχος οὗτος ἐξελιχθῇ εἰς θεσμὸν διευθύνσεως πιστωτικῆς πολιτικῆς ἰδίως ἀπέναντι τῶν μαστιζουσῶν τὴν Ἀμερικανικὴν οἰκονομίαν οἰκονομικῶν διακυμάνσεων. Ἡ ἄποψις ὅμως αὕτη ἕως σήμερον δὲν φαίνεται κατακτῶσα ἔδαφος μεταξὺ τῶν ὑπευθύνων Τραπεζιτικῶν κύκλων, οἱ ὁποῖοι ἔχονται στερρῶς τῶν παραδεδεγμένων φιλελευθέρων ἀρχῶν Τραπεζιτικοῦ Συστήματος ὑπὸ τὴν αἰγίδα ἀνεξαρτήτου Ἐκδοτικῆς Τραπεζῆς.